

ELŐFIZETÉS ÁR.
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 60 kr.
 Bőrmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Észirator nem adtatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A „Zemplén” minden garandósor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel: Minden egyes sor után 1 kr.
 Asonféléli bélyeg 20 kr.
 Kiemelt címsorok a körzettel ellátott hirdetésekkel természetesen azonos minden 10 centiméter után 3 kr. számítatnak.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

A munka és értéke.

— Két cikk. —
 I.

Régen az ember, mikor még állati vad-ságban élt, nem dolgozott semmit. Ruhára nem volt szüksége; egy falevélből állott összes toalettje. Ha pedig éhes volt, elment egy gyümölcsfa alá, nem is kellett meg-ráznia, magától potyogott le számára az isten áldása. Neki csak száját kelle utána kitátania. Ha jóllakott, visszament barlang-jába, vagy lefeküdt a fa árnyékába, s aludt addig, míg kedve tartotta. Italt, nem levének még pálinka és serfőzők, sem bortermelők — kizárólag a víz képezte. Összes szükségleteit tehát a természet tolta orra alá. Így állván a dolog: ebben a korban még mindenki egyenlő volt.

Később midőn az emberiség kaszto-kba, kisebb, nagyobb társadalmakba verődött össze, a mikor tehát érezte isten ama kijentését, hogy ő a természet koronája, lassacskán kezdett kibontakozni ebből a tétlenségéből is. A vadállatok, melyek ő tőle csak abban különböztek, hogy azoknak szarvaik és patáik voltak, összefogdosta és megszelidítette. Ha ezek elestek, vagy pedig leölettek: bőrükből a húst kizabálta, az üres irhát azután magára húzta. A ki többet fogott össze, annak többje is volt, többet is zabált. Időjártában felhagyván a sákszerű nomád élettel és, egy-egy darab földet kiparcellázott és ültetett bele növényeket. Ámde eme birtokok az egyes törzsek részéről gyakori beütéseknek lévén kitéve, előállott annak a szüksége, hogy egy erős hatalom oltalmazza meg őket ezekben a gyakori elfoglalási kísérletekben. Ekkép létrejött a legmagasab emberi társadalom, az állam; a mikor is már az egyesek alá és fölé rendeltsége kezdé rügyeit mutogatni.

Mivel a Krisztus koporsóját sem őrizték ingyen, a státus ezért a bojtári szerepért az egyesektől kötelezettséget követelt, mely pénz és véradóban kulminált. Sőt némelyes

rész még hatalmasabb urak oltalmát is kikéré, s neki ezért hűséget esküdött s terményének egy bizonyos százalékával adózott. Ezenfelül a mindenható államfők a magokat jobban kitüntetett családoknak, a szolgálat aránya szerint — földeket osztogattak. A ki többet érdemelt többet, a kevesbé érdemes kevesebbet kapott. Tehát nem csak most, hanem már az emberiség hajnalán is érdem szerint osztatott a konc. Ez volt az ugynevezett feudális kor, melyben mindenki úgy összevolt egymással kapcsolva, mint egyik lánc-szem a másikkal.

Az állam éles kialakulásával, az iparos osztály is kezdett tüjével, ollójával és kaptájával fel-feltűnedezni a látóhatáron, természetes, csak oly mértékben és különféleségben, a mint azt a szükség parancsolta. Mivel a mesterember kevés volt, az ipar-szükséglet pedig hovatovább nőtt, ennek kielégítése végett iparosokat hoztak az országba, s hogy itt tapadjanak: még kiváltságokban is részesíté őket az állam.

Az idők további folyamában már a kézműipar sem elégítheté ki a szükségleteket. A munka gyors fokozására kezdetek kitalálni holmi nagy, bolond gépeket, melyek sok száz embernek keze munkáját voltak hivatva pótolni gyorsan és jól. A gépek megjelenését egyes kázbelleinek tekintette a kézműipar. Ekkép a keztő között megkezdődött a titáni harc. De mivel a sors könyvében úgy van megírva hogy a viadalban a melyik fél az erősebb, mindig az a győztes — a kézműiparosok cudarul lepipáltattak. Sőt a gép még ezzel sem elégedett meg, hanem mint háborusfelek közt szokott történni, még szolgálatra is kényszeríté a legyőzöttet. Bérét a szerint állapította meg, a mily mértékű munkát teljesített. A minő viszony volt — de különben roppant eltéréssel — a régi feudális világban a hűbérur és vazallusa között: épenugy áll most a munkás a gyárhoz. Amott terménnyel és hűséggel, itt mun-

kával és szintén hűséggel tartozik lenni az alantas a felsőbb iránt.

Ezután a genetikus történeti vázlat után, melyre lehet különben megjegyzése és kifogása valami obszkurus történeti professornak, áttérünk a napi kérdésre, a munka fekélyére: a sztrájkra.

A fentebbi történeti futamból is kiviláglík, hogy csak kezdetben volt egyenlő az ember. Később, midőn a munka terére lépett, osztályokra bomlott. Mindenki abba a kategóriába lett elhelyezve, és oly mértékben lón dotálva, a mint azt személyes tulajdonai és a szükséglet által kiérdemlé; s hogy az erősebb mindig fölényben van a gyengébb felett; és hogy ezt önfentartási ösztöne a másoknak szolgálatába kényszeríti. Egyszóval teljes egyenlőség nincs, ennélfogva nem vehet mindenki egyforma porciót az ur asztaláról. De azért mindenkinek dolgoznia kell, mert dolog nélkül seiki sem élhet. Maga a pénz sem egyéb, mint a munka megtakarított eredménye.

Hogy minden fajtájú munka egyforma értékű volna, azt mindenki tagadja. Függ annak becse először azon értelmi foktól, mely annak végbeviteléhez szükségeltetik, részint és főképen a kínálat és kereslet közti viszonytól. Mennél nagyobb a kínálat, annál inkább emelkedik az (munka) érték. Egyszóval minden annyit ér, a mennyit adnak érte. Ha én vettem egy órát 100 forintért és vasuton utazva, pénzemet elvesztettem, ennélfogva a további utazásban akadályozva vagyok: talán husz forintért is odadom az az órát. Vagyha szabólegény vagyok és mesteremnek sok a munkája, de segédekhez nem képes jutni, mindenesetre többet fog nekem adni, mintha nem volna munkája, vagyha a segédek tömegesen kinálkoznak nála. Ezek az állítások a fentebbi történeti vázlatból is kiérezhetők.

A kínálat és kereslet közötti viszonyból folyó értéket mesterségesen felverni, mint ezt nálunk legutóbb a munkások meg-

TÁRCA.

Hegyaljáról-hegytetőkre.

Zsigó Endre kedves bátyámnak, szives üdvözléttel, Szalacson)

— A „Zemplén” eredeti tárcája —

(Folytatás és vége.)

Még csak a csúcsonk dereng a világosság, a sziklák körrajzai látszanak, de még maguk a hegyek a hajnali ködben sötétlenek; csak a fehér habsugár villog elő, mely a tengerszem vizeséséből rohan le a halastóba, melynek kékes-zöldbe játszó tükre felett világos párázat remeg. A csúcok között lassan terjed a világosság. Bibor és arany színben villan elő az ormok mögül a nap, ezer szint kap minden. A tengerszem csúcson piroslik a hajnal, rózsaszínű, kék és ezüst aureolát vonva a szikla fejére. Szavak hiányzanak, a legnagyobb művész sem képes lefesteni, amint a hegyek az égi viszfényben mind magasabban és pompásabban fénylenek. Hiányzanak a szónál és ecsetnél, az óriás méretek a képhez. Ebben gyönyörködtünk míg a két markos lengyel egy negyedórai evezéssel átvitt a 22 hektár kiterjedésű, helyenkint 40—50 méter mélységű tavon, melynek a közepén képzelt vonal határolja Magyar és Lengyelországot.

Julius 9-én reggeli 1/25 órakor hagytuk így el a galíciai Kárpát-egyesület menedékházát.

Megmászva a 200 méter magas tófalat, jutottunk fel az 1587 méter magasban fekvő *Tengerszemhez*. Mélysége helytel közel 70—80 méter. Körötte szeszélyes alkotású szikla alakzatok állanak, az úgynevezett *hét Korona*, közepén egy óriások arányaiban készült ember alak, mely hegyes süvegű fejével észak felé fordulva: őrt állani látszik a határon. Mig megkerüljük a tavat és a 80—100 méternyi magasból belézúduló *szitavizesés* látványában gyönyörködünk, eszembe jutott, hogy tegnap estefelé milyen nagy készülődés között indult ide a halastói menedékháztól az a három lengyel barátunk, hogy tipegett a tó körül a velük volt hölgy, ép úgy, mint a tyúk, mikor az általa hikkeltetett kacskákat látja vakmerően a vízbe futni. Mikor aztán a tófal kanyargós utain el el tűnedezték és nem láthatta az ő szeretteit, valóságos kétségbeséssel itta a *herbatákat*, míg meg nem szánva odaadtam neki látsövemet, hogy el ne veszítse őket szem elől. Megmagyarázhatatlan rejtély a nő! Most mikor az üveg közelebb hozta volna hozzá azokat, kiket aggódva bocsátott a távolba, megfordítva emelte a látsövet szemeihez; talán azért, hogy legalább így nagyobb tourt tétessen velük, vagy hogy Galicziában úgy szokás, hogy a kicsinyítő üvegen nézik a dolgokat.

Nekünk ugyan módunkban volt most nagy-nak látni mindent. Az akadályokat, melyek félór-

kig tartó törmelék és óriás szikladarabokból állottak. — Mellettünk és körülünk a szakadékok telve hómezőkkel. Az út csak egy zergesapás, a hol ha az ember nem azzal a lábával lép előre, merre az ösvény fordul, le kell ülni és úgy váltani lépést, majd ol magas sziklalapok egymás fölé rakva, melyekre helyenként a kőbe fúrt vaskampók segítségével húzhatja fel magát az ember, ép úgy mint mikor az egyiptomi piramisokra kúszik föl az utas.

Egy ballépés, egy megcsuszamlás és többé nem eszünk *bígot*. Vezetőnk elől, vassal szegett cipőjével iparkodva nyomot taposni a kemény sziklán. Zsigó bátyám utána, mindenütt előttem. Megpihenni nincs hol. — Ha most elarulom, hogy Zsigó Endre bátyám 68-ik tavaszát járja, nem követek el indiskréciót; mert a ki ezt az utat meg-bírja, az még fiatal ember, fehér lehet haja és szakála, de olyan mint az ősz havas hegy, melynek ölében ott diszlik még a virág. A levegőben függve, félkézrel a vaskampóba kapaszkodva, egy lábnyomnyi területen 8—10 lépéssel megkerüljük a nyeret, egy saltó-mortaléval a csúc alá kerülve, 5 órai mászás után a *Tengerszem csúcson* vagyunk, 2508 méter magasban a tenger színe fölött. Észak felé belátni Lengyelországba, itt-ott fehér pontok látszanak, egy-egy távoli falu a völgyben, vagy hó a sziklák között. — Alattunk két-három jeges tó, távolabb számtalan csúcs, szeszélyesnél-szeszélyesebb alkotásával. Ezredévek óta állanak ott,

kisérlek — merő lehetetlenség. És ha ideig-óráig fel is szökkenti munkája árát, rögtön be kell következnie a visszaesésnek. A munkaadó ugyanis, hogy kockáztatást kellő nívón feltarthassa és abból bizonyos percent hasznot huzzon, kell hogy az általa termelt cikkek árát fellebb srófolja. Amde épen ezzel a lépésével a fogyasztó közön- séget a fogyasztás oly mértékétől, minő a normális körülmények között állott, vissza- tartja. Ekkép a munkaadó vagy fölhagy üzletével és tőkét oly válatatba fekteti, a mely biztosabb és jövedelmezőbb kamatot hajt, vagy lefokozza a munkabért. A minék így is, ugy is, a munkás adja meg az árát.

A munka értéke függ továbbá az azt igénybe vevő közönség műveltségétől és vagyonságától is. Vagyonsabb és művel- tebb nép többet és szebbet kíván, mint ezeknek épen az ellenkezője. Tehát bár minden munkáért annyit fizetnek, mint a mennyit ér: mindazonáltal a finomabb munkáért mindég többet fognak adni, mint a durváért. Gondoljunk csak egy csizmadia és egy cipész által készített lábbelire!

A fentebbiekből az is következik, hogy a gyárak és munkások szaporulata a munka értékét devalválja; a fogyasztó közönség és a gyárak, (munkások) plusz és minusz számsorának egymáshoz viszonyai ellenben azok árát hihetetlen magasságra is fel- szökentheti.

Szabó Kálmán.

(Folyt. köv.)

Vármegyei ügyek.

Belügyminister óvintézkedései. A minis- terelnök mint belügyminister a hatóságokhoz ren- deletet bocsátott ki, a közegészségügyi szolgálat érdekében. Elrendeli ebben, hogy figyelemmel el- lenőrizzék a köztisztaság körül történő mulasztá- sokat. Különös figyelmet fordítsanak a levegő, talaj és ivóvíz, élelmi szerek, italok és élvezeti cikkek tisztogatására, a gyümölcs minőségére, vendéglők- vágóhidak, udvarok s ezek környékének dezinficiál- ására és tisztántartásra. A minister végül kijelenti, hogy jelentést vár az e részben történt intézke- désekről. Nagyon kívánatos bizony, hogy ez a rendelet írott malaszt ne maradjon, most a mikor a meleg évszak közlekedik és kolerás hírek ér- keznek.

Állomás elnevezés. A kereskedelmi minister tudatta a vm. közönségével, hogy a harkányi vas- uti és távirda állomás Takta Harkány elnevezést nyert.

Csempészet meggátolása. A földmívelési mi- nister elrendelte, hogy a hatóságilag kijelölt marha- hajtó utak és belépő állomások célzatos elkerülésé- vel hajtott csempészet állatok — hatóságilag el- koboztassanak.

homlokukat az orkánok és zivataroknak kitéve. Nemzedékek jönnek-mennek és ők alig változva büszkén emelik fejüket a kék levegő égbé. Olyan üdítő tiszta itt a levegő, szabadabban lelegzik az ember, alig érzi, hogy hozzá van kötve a földi röghöz. Innen körültekintve látszik, mily cseké- lyek az ember alkotásai: piramis, Eiffel torony, gulák, törpe parányok a teremő műveihez képest.

De azért kívánságaink mégis lefelé vontak, félórai pihenés után névjegyünket a sziklák közé rejtett üvegbe rejtve, neki indultunk a *men- guszfali* völgynek.

Tíz percig egy hőmezőn haladtunk, melynek felülete még oly kemény volt, hogy hegymászó botunk vasas vége és jó szeges cipőink sarka ugyancsak dolgozott, hogy a meredek lejtőn ne szánká módjára érjük el hőmező végét.

Eddig kedvezett az idő; de most hirtelen zá- por keletkezett és paskolt jó félóraig. Bezzeg jó volt most az esernyő, kikerült Kirner uram vászonkufferéből. Nem is volt már abban semmi egyéb hasznos. Endre bátyám jó érmellékije el- tűnt a jó elemozsina után. Megkönnyebbült a ve- zető háta, csak a nyakába kanyarított kötél nyomta a vállát. Eleget sajnálta már, hogy el- hozta. Ugy kellett neki, miért nem nézte ki belő- lünk a gyalogolni tudás virtusát.

A *békástóban* messziről egy özönvíz előtti, kővévált óriás béka alakja csalja a szemet, köze- lebből várkastély árkádokkal, mellette chinai pa-

Hírek a nagyvilágból.

Az Ausztria-Magyarország és Szerbia között Kálnoky gróf külügyminister által a delegációban mondott beszéde után és a sertés tilalom beho- zatala után fölmerült konfliktus, mely a napi saj- tóban is annyi port vert fel még mindig nem ért véget. Közelébb Belgrádban miniszter tanács volt e tárgyban, mely fölötté izgatottan folyt le. A többség mégis a mellett döntött, hogy Ausztria- Magyarországgal a régi jó viszonyt helyre kell állítani.

Az orosz terroristák székhelye jelenleg Lon- don; főnökük Krapotkin herceg, ki egy hírlapíró előtt elmondta, hogy londoni házában készi tették a bombákat a melyeket nihilisták jutat- tak Noszkvába. A cárt egy kék-savval impreg- nált tojással akarták megmérgezni, de a cárné föfedezte az összeesküvést s így a merénylet meg- hiatusult. A nihilisták — azt mondta Krapotkin — hogy missziójukat a cár meggyilkolása által ne- hány hónap alatt betöltik.

A cholera Spanyolországban egyre terjedő- ben van. Valencia tartományban eddig 194 meg- betegedési és 112 halálozási eset fordult elő.

A hármasszövetség. Az olasz hírlapok je- lentése a hármasszövetség meghosszabbításáról a N. Fr. Pr. budapesti értesülése szerint minden tényleges alap nélkül való. A Németország és Ausztria-Magyarország közti szövetség teljes öze- vege ismeretes és nem is szorul meghosszabbításra. A szerződések Olaszországgal pedig sokkal hosz- szabb tartamuak, hogy sem már most beállna a meghosszabbítás szükségé.

Hírek az országból.

Mária Valéria királykisasszony esküvője jövő hó 31-en fog végbe menni. Ez alkalmából Buda- pesten nagy ünnepek lesznek.

Stanley a világhírű Afrikai utazó könyvének közlése „A legsötétebb Afrikában” cím alatt folyó hó 26 án megkezdődött és pedig egyszerre Buda- pesten (A Budapesti Hirlapban és Ráth Mórnál) Párisban, Lipcsében, Milanóban, Krisztianában, Stockhalmaban, Prágában és New-Yorkban.

Öfelsége a király Zlinszky lengyel delegá- tusnak e napokban igen érdekes nyilatkozatot tett. Midőn ugyanis Z'inszky rendkívül dicsérőleg szőlt Kállay minisiter boszniai igazgatásáról a felség ugy felelt: „Tudom, az ország kiválóan fejlődik, de ez könnyen érthető, *egy ország hol nincsenek pártok, könnyen bodogulhat.*”

Különtétel.

(Ruttkayné Kossuth Lujza) asszony, *Matolay Etelné* urnőhöz intézett újabb levele szerint, csak augusztus hó közepe táján szerencsételti városun- kat látogatásával.

(Kinevezések) **Öfelsége**, a király *Láczay Ká- roly* homonnai kir. aljárásbíró a tokaji kir. járás- bírósághoz járásbíróvá; továbbá *Legeza István* nagymihályi aljárásbíró az aranyosmaróthi kir. tör- vényszékhez bíróvá nevezte ki, — továbbá *Dezso Sándor szécs* járásbíró aljegyzőt a nagymihályi, végül *Ligeti Ernő* dr.-t a m.-tapolcsányi járásbíró sághoz albrákká nevezte ki.

(Széphalmi vízvezeték.) A kik vízvezetési munkálatok iránt érdeklődnek, azoknak alkalmuk nyílik most a Széphalmon épülő vízvezeték körüli eljárást megtekinthetni. E vezetékkel 330 méternyi távolságban fakadó forrás vizét hozzák be vascső-

villonnak látszik a víz közepére dobott szikla- csoport,

Nemsokára a Máriássy féle turista házhoz érünk le, hol a *Poprád* tó melletti menedékházban egy pohár hamisítatlan szamorodni mellett néz- zük az aranypettyes pisztrángok játékát a tóban. Itt és a *halastóban* van számtalan pisztráng, a tob- biben nincs. Ők tudják miért.

Délután 1/25 órakor értünk a csorbai tóhoz, a Kárpátok ezen szépséges gyöngyéhez, de már ezt nem kísértem meg leírni; annál kevésbé, mert a 1387 m. magasban fekvő tó falán épült elegáns vendéglőből csalogatólag hívogat a rém vário fe- leségem képe, no, meg a pompás est-cbéd

Három napja nem volt benne részünk Meg- tanulhattuk ezalatt — különösen a *halastónál* — hogy kevés kell annak, ki az ős természetesség- ben él, csak a civilizáció kívánhatja meg az em- berrel az „extra vurstokat.”

Hátat fordítunk a Krivánnak, hisz csak 2496 méter magas és mi ma 2508 meteres hegyről jövünk. A „Mária Terézia” uton vigan ügetnek a lovak Tátrafüred felé. A 19 1/2 kilométer hosz- zu uton kipihenjük fáradságunk egy részét, elmondjuk vitézi tetteinket, hogy lógattuk labun- kat a semmibe, és hogy megtraktáltak a lengyel menedékházban — semmivel. —

Alig vesszük észre a sűrű fenyvesek között kanyargó kocsit ut mentén kínálkozó panorámát, melyet a *poprádvölgy* folyton változó alakja mu-

veken a mauzoleum előtt épült betonmedencébe, hogy a vízben szegény kert talaját idővel nagyobb sikerrel lehessen parkirozni.

(Lapunk főmunkatársa) az elmúlt hetet vm. főszámvevői minőségében hivatalos kiküldetésben töltötte.

(Jégverések.) Nyár előhavanak végét járjuk, ha- nem szép, meleg nyári napot belőle alig élveztünk. Szeszélyes junius, akárcsak kollegája, április. Bo- rongós égbolt, hives szél gyakori esővel váltakoz- zik. Ma egy hete pedig valóságos vihar vonult végig fölöttünk. Ujhely határában kár nélkül, de nem úgy a gálszécsi járásban. Kozma, Isztáncs és Cselej határait borzasztó jégesővel rontott a ziva- tar, a növényzet szárát pozdorjára törte, a kalá- szokat kicsépelte, szóval tetemes kárt okozott. Kisebb-nagyobb mértékben szenvedett a jégziva- tartól Kelecseny és Gercsely község határa is. — Ujabban Magyar-Izsóp és Szécs-Keresztúrról érte- sítene, hogy a ma egyheti jeges vihar valóságos istenitélketént vonult el a községek határai fölött, ugy hogy a legszebb aratási reménységek siralmas valósággá változtak.

(Városi ügyek.) A folyó évi junius 12 ik napján tartott képviselőtestületi közgyűlés tárgy- sorozata következő volt: a gazdasági bizottság a honvédlaktanya épületében szükségelt javításokra vonatkozó árlejtési jegyzőkönyvet beterjesztvén, Zombory János ajánlata elfogadtatott s a vállalat összege 1963 ft 18 kiban állapított meg. — A honvédségi laktanya kibővítésére vonatkozó terv és költségvetés mielőbbi elkészítésére a város mérnöke utasított s e végből részére a végyes bizottságilag megállapított vonalvázat kiadott. — Grünberger József kolonicsai illetőségű metsző- nek alkalmaztatása idejére a lakhatási engedély megadatott. — Tolcsva községi illetőségű Grosz- mann Lipót szatócs a megélhetésére vonatkozó igazolványt bemutatván, minthogy az egyes ma- gánfelek által kiállított igazolvány bizonyító erő- vel nem bír, letelepedési engedély kiadása iránti kérelmével elutasított. — Csicsér községi ille- tőségű Lefkovicz Sándor és Sverzsó községi ille- tőségű Bauman Simon letelepedési engedély iránti kérelmükkel elutasítottak. — A vármegye törvény- hatósági bizottságának a függő adósság konver- tálására vonatkozó határozata és a városi orvos- nak május havi közegészségügyi jelentése tuda- másul vétettek. Végül a Klement József brassói bánya és kohó részvényegyesület gondnoka által készített kereskedelmi térkép megszerzettni hatá- rozottatott. Ezzel a közgyűlés 5 és félórakor vé- ggett ért.

(Tűz lárma.) riasztotta föl ma egy hete dél- után Ujhely város ünneplő közönségét. Kongott a vész harang, volt lőtás-futás mindenfelé, hanem hogy hol a veszedelem, senki nem tudta. Végtere kiszült, hogy egy parádés temetés után maradt fáklyadarabokat raktak halomba a ref. temetőben és azt gyújtották föl. A magasra csapódó lángok ültették föl a tűzörséget.

(Eljegyzés.) *Sünger Árpád*, gazdasági tiszt Windischgrätz Lajos hg. ardoi uradalmában, kö- zelébb jegyezte el *Kocourek Amália* kisasszonyt Ujhelyben.

(Kossuth magyar földje.) Ruttkayné Kossuth Lujza urhölgy, ki jelenleg Budapesten időzik, meg- érkezése óta figyelmes ünneplés tárgya ismerősei körében. Kossuth huga sok érdekes apróságot be- szel bátyja, a nagy hazafi, életéből. Így például — mint a *B. U.* írja — tegnap egy lakomás mondotta el, hogy Kossuth a turini kirándulás al- kalmával a neki átnyújtott hazai föld egy részét a vasszekrénykéből kivette és gyönyörű porcel-

Folytatás a mellékleten.

tat. Érzéseink elvannak telve, lelki és testi szemé- ink kifáradtak, a legnagyobb mester, a természet alkotásának ezernyi pompáiban.

Cimbalompengés, klarinét és hegedű szó vil- lanyoz fel! Radics bandája huzza a »tolnai lako- dalnast« a tátrafüredi sétányon.

Itthon vagyunk! Öt éves kis fiam is hegedű- cincogással fogad és én azt hallom ki belőle: hogy »legjobb ám otthon«.

Minthogy pedig ez igaz; miért ne tehetnénk mi is kellemessé, hozzáférhetővé a mi itthoni he- gyeinket. Ha csak magunk s.-a.-ujhelyiek leszünk benne a turisták, azért is érdemes valamit tenni! gyönyörködhetnénk legalább abban, a mi szép van itthon!

Ha ötvenen-hatvanan belépnénk a *Káprát- egyesületbe*, bizonyára nekünk is volna egy menedékházunk és kényelmes feljárónk a »Magas he- gyen« rövid időn, a mint lett mindenütt a hol ta- gok elegen vannak, a többi jönne magától.

Az S. A. U. T. E.-hez szőltam, bezzeg ha »szerkesztő úr« érteni akarna belőle, könnyen el- hinném, hogy én ezt még meg is érem! —

Akkor aztán Zsigó Endre bátyám, itt csinál- lunk egy szép parthiet. Tehát csak — a viszont- látásig — ajánlom magamat. —

En.

(Vége.)

lán-vázába tette. Aztán elhívatta a város főkeresztést s megbizta, hogy ültesse belé a legszebben nyíló virágot. A kertész elültette a magot s az pompásan megeredt a magyar haza földjében. A növény mind nagyobb és szebb lesz és Kossuth válahányszor a váza mellett elhalad, gyönyörködve hajlik a fejlődő csemete fölé, hosszasan elnézi és felsóhajt: »Lám, nekem is virul még a magyar haza földje!« S ilyenkor szeme könybe lábbad *B.H.*

(Női iparkialítás.) Az ujhelyi női ipar iskola növendékeinek kézi munkáiból az intézet helyiségeiben mai napon kiállítást rendeznek.

(Ronyva ügy.) A melegebb idő beálltával, és a nyugatról szárnyaló kolerás hírek érkezésével, örömmel értesülünk főispán úr méltóságának azon intézkedéséről, hogy az odiosus *Ronyva* kérdés lebonyolításának halaszthatatlan voltára felhívta az alispán ügyelmét. Ujhely városnak égbekiáltó mizériája ez, a melynek mielőbbi megszüntetése mindnyájunk érdeke.

(Nyári multság.) Az ujhelyi polgári olvasókör nyári multságát, mint lapunk mult számában is jeleztük, mához egy hétre fogja megtartani. A multság írást szerzte nagy az érdeklődés, nagy a készülődés, úgy, hogy ha Jupiter Pluvius megembereli magát a siker teljes lesz. A rendező bizottság annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy az általa kibocsátott meghívókon ezen kitétel: »Belépti díj személyenként 1 ft.« akként értelmezendő, hogy belépő díjat csupán csak férfiak fizetnek. Egyszersmind felkéri általunk mindazokat, kik elnézésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek eziránti kérelmükkel az olvasókör elnökéhez, vagy pénztárnokához fordulni.

(Tanév végén.) Ez iskolai évben ma zúgnak föl utóljára az orgona ünnepies és mélan-bús hangjai, hogy a »Te Deum« magasztos verssorait kísérik; hogy a diák-emberek lelkét örömmel töltse el. Mert öröm is lesz ez a két hónapi szabadság! Bezárulnak az iskola kapui, s még a *legjobb* kívánságára sem nyílnak fel augusztus utolsó napjainál előbb; akkor is azok részére *legelőször*, akik a mulasztottakat *javítani* jönnek. Mert sajnos, vannak ilyenek is! De vannak, akiket a mai nap *igaz* vígsággal tölt el. »Ki mint vet, úgy arat« ezt hangoztatták 10 álló hónapon keresztül a tanárok az ifjaknak, s ma meglátta mindenik, hogy csakugyan *ki mint vetett, úgy aratott!* Az aratás napja a szülőkre is kihat; köztük is észlelhető a nyugtalanság ép úgy, mint a diákgyerekek közt, akik — e tanévben — ma utóljára zsongnak, dévajkodnak. Holnap már megszűnik e moraj, ez ugynevezett *gyerek-lárma*; néptelemnélből lesznek az utcák, a terek, a templomok. Aprók és nagyok idegenbe távoznak pihenni, üdülni, hogy két hónap multán ujult erővel lássanak a ... tanulóshoz!

(Helyreigazítás) Lapunk mult számában a gimn. nyári multságról közölt számadás kiigazításul illetőleg pótlásul adjuk, hogy az irlalmas. növérek főnöknője: 5 ft. Verhovay Gyula 2 ft 10 kr. Rics Lajos: 1 ft. Viczmándy Ödön: 1 ft. felül-fizetést adtak a multság alkalmával.

(Próbaszónoklat.) A helybeli st. quo izr. hitközség díszes templomában a hitközség által nyitott pályázatra, *Weisz Kálmán* Gyula-Fehérvár jeles rabbija próbaszónoklatot tartott nagyszámu hitsorsosai előtt, mely szónoklat úgy magvas tartalmánál, mint szép előadásánál fogva általános tetszésben részesült.

(Szinházi jelentés.) Van szerencsém tisztelettel jelenteni a n. é. közönségnek, hogy tetemes előzetekkel sikerült a nemzeti színház tagjait egyidejűleg való vendégszereplésre megnyernem. Engedve a szíves meghívásnak, melylyel e város előkelősége a vendégművészeket megtisztelte, 3 előadást rendezek e város falai között és a n. é. közönség hathatós partfogásáért esedezem, hogy az előadásoknak minél magasabb színvonalra való emelése végett magamra vállalt kötelezettségeknek eleget tessek. A következő művészi erőket voltam szerencsés az együttes működésre megnyerni: *Györgyné Nagy Lujza* és leánya *Ilon*, *Lánczy Ilka*, *Lubinszkyne*, *Boér Hermin*, *Munkácsi Mariska*, *Abonyi Gyula*, *Bakonyi István*, *Horváth Zoltán*, *Mátrai Béla*, *Magyar János*, *Péchy Kálmán*, *Sántha Antal* és *Tapolcsai Dezső*. Ime oly erőket sikerült csoportosítanom, minő az utolsó évtized alatt vidéki színpadon soha együtt nem működött. — Hogy az előadásokat könnyebben lehessen látogatni, ezenel bérletet nyitok a három előadásra és pedig a következő árakon: Középpáholy 15 ft. Oldalpáholy 12 ft. I. rendű körszék 3 ft 60 kr. II. r. 2 ft 50 kr. III. r. 2 ft. Az előadások f. év július hó első napjaiban lesznek. Előjegyezni lehet *Dókus Gyula* urnál, bérletet pedig *Bárczy Béla* ur kereskedésében, kik a közbenjárást, tekintettel a vendégművészekre, szíveségből vállalták el. — Az előjegyzett és bérletjegyek az első előadás napján délelőtt a napi pénztárnál rendes napi jegyekre cseréltetnek át. — A műsor a francia vígjátékirodalom legkiválóbb művei közül van válogatva: *Válás után*, *Párisi* és a *Csopodár*. — Azon reményben, hogy vállalkozásom a n. é. közönség jóindulatát megnyeri, a vendégművésznöket és művészeket

nagyrabecsült pártfogásukba ajánlva vagyok a n. é. közönségnek alázatos szolgája: *Bátosy Endre*, színigazgató. — A művészek remélhetőleg a jövő hét folyamán érkeznek városunkba. Hisszük, hogy műpártoló közönségünk megragadja e ritka alkalmat és osztatlanul fogja kivenni részét a valódi műélvezetből.

(Piac áthelyezések) *Schmidt Lajos* rendőrtanácsos előterjesztése következtén, a város képviselőtestülete tegnap délután elhatározta, hogy a *papsor utcai zöldség-gyümölcs és hagyma-piac* a *Bercsényi utcába*, továbbá a *Kazinczi utcai fapiac*, a *barátság utca*ra helyeztessék át.

(Fonográf) Megtekintésre méltóbb dolgot képzelni se lehet, mint a minő *Sátoralja-Ujhelyben* a *Magyar Király szállóban* ma és holnap látható. A világhírű *Edison-féle fonográfot* mutatja be *Csil-lag A. József* Edison, magyarországi megbízottja. Lapunk egyik munkatársa, a ki tegnap hallgatta, a bámulat és elragadtatás hangján szól föl. Eleinte egy gitár-tánc zenéje hangzott ki belőle; majd Nagy Imre nagy monológja Julius Caesárból, Gyenesé a Faustból, Sonnenthalé, Coqueliné; a nemzeti színház csaknem valamennyi elsőrangú művészeinek és művésznőjeinek, híres énekesek és énekesnőknek kiválóbb szereprészletei és énekei, zongora, zenekar hangok szólanak ki a csodálatos találmányból, a mely visszaadja a hangokat, azzal az árnyalással hangsúlyozással hiven, akár csak a beszélőt vagy muzsikálót magát halgatnók. Mindezek olyan dolgok a melyek bámulatba ejtenek az emberi elme bölcsessége előtt. Ajánljuk, hogy a ki teheti, regadja meg ez alkalmat és nézze meg a ritka élvezetet nyújtó fonográfot. Egyszerre hatan tekinthetik meg. (Annyi halgathatja egyszerre.) Belépő díj: 50 kr.

(Az eltűnt anyós.) Klein Jakab ujhelyi méz-száros hűlye anyósa, mintegy másfél év előtt eltűnt a városból. Keresték, kutatták mindenfelé, hanem eredménytelenül. E napokban kovácsvágási asszonyok a hegyekben gombázás közben egy női hullára, vagyis inkább csontváza bukkanak, a melyből és a ruhafoszalványokból nyomozás után megállapították, hogy azok Klein Jakab eltűnt anyósának maradványai.

(A kir. törvényszékről) Bodrogkeresztúron 1890 évi február 20-án tartott országos vásárkor *Tót János* keresztesi lakost több kereskedő megbizta, hogy éjjelre őrizze meg sátraikat, a melyben a vásárra hozott portékák voltak elhelyezve. Leitman Sámuel Hajdudorogról jött kereskedő, bár *Tót János* ajánlkozott hogy megőrzi az ő sátrát is. elhatározta, hogy maga fog a megőrzésről gondoskodni. A portékával telt ládára vetett tehát ágyat magának s kint töltötte az éjszakát, a sátorban. De *Tót János* megmutatta Leitmannak, hogy az ügyes tolvaj ellen a legnagyobb vigyázat sem használ, mert az alvó Leitman alatt kifeszítette a ládát s kiszedte belőle az értékes portékát s azt darabonként a felesége és egy Kéri Györgyné nevű cigány asszony segélyével több bodrogkeresztúri asszonynak eladogatta. Ezen ügyesen véghezvitt lopás miatt a kir. törvényszék *Tót Jánost* két évi és három hónapi fegyházra, *Tót Jánosnét* és *Kéri Györgynét* pedig egyenként három hónapi fegyházra ítélte a folyó hó 23-án tartott végtárgyalás alkalmával. A lopott portékát megvevő bodrogkeresztúri asszonyokat egyenként egy évi fegyházzal büntették. — *Keresd az asszonyt.* Orosz Balázs körömi lakos a folyó évi január hó 5-én Körömben tartott multságon mindig a Köteles Miklós körömi lakos szeretőjével táncolt. Megsokalta végre Köteles az ő jogainak bitorlását megragadta Orosz Balászt és szeretőjétől eltolta, úgy hogy Orosz egy lócára esett. Ekkor azonban a veszekedést a multságban lévők megakadályozták. De a két vetélytárs csak az alkalmat krestete, hogy megmutassák egymásnak, ki a derekabb. legény s midőn másnap a korcsmában összejöttek újra elkezdődött a veszekedés. Köteles Miklós kést rántott elő s ezzel Orosz Balászt megtámadta, a kinek testvére Orosz Lajos a segélyére sietett, ugyancsak páholván Kötelest egy bottal. Ilyen hathatós segítség mellett sikerült is Orosz Balásznak súlyos sérülések árán elmenekülni; de akkor Köteles Miklós Orosz Lajos felé fordult s ezt úgy fültővön szurta hogy Orosz Lajos pár perc múlva meghalt. Ezen két hőstette miatt folyó hó 25-én a kir. törvényszék Köteles Miklóst öt évi fegyházra ítélte. — Ugyancsak emberölésért lett elítélve nyolc évi fegyházra Szántó Lajos nagy-dobronyi lakos, a ki folyó évi április hó 21-én a s.-a. ujhelyi vasút állomásnál dolgozván, Vimla Sámuel nevű munkástársát — rövid szóváltás után — a kezében lévő vaslapáttal úgy fejen vágta, hogy Vimla pár nap múlva a bántalmazás következtében elhalt.

(Áthelyezés.) Az igazságügyminister *Dercsényi Kálmán* kir. közjegyzőt Nagymihályba helyezte át.

(A sárospataki ref. főiskolában) akadémiai és közigazgatóul a jövő 1890—91-ik iskolai évre *Szinyei Gerzson*, gimnáziumi igazgatóul pedig *Kérrész István* választott meg. Továbbá szeniorrá lett *Szathmáry József* IV. éves theologus, akadé-

miai segédtanárrá, s alkönyvtárnokká *Rács Kálmán* IV. éves theologus.

(Templomfölvatás.) Homonnán, a Kovács-utcában épült csinos és formás ref. templom építése közel van a befejezéshez. Az ünnepies fölvatás napja, az eddigi megállapodások szerint, mint levelezőnk írja, augusztus 17-ére tűzött ki. Azon alkalomra két püspök érkezését remélik, *Kun Bertalan* ev. ref. és *Zelenka Pál* ág. hitv. püspökök személyében. Hogy az ifju egyházközség szép virágzásnak indul: *Mándy István* tb. főszolgabíró buzgó fáradozásának köszönhető. Levelezőnk értesít arról is, hogy a kereskedelmi középiskolává kibővített polgári iskolának emeletessé tételén serényen dolgoznak s az impozáns épület ma-holnap tető alá kerül.

(A varannai) róm. kath. egyháznak régi, még a Pálos-rendű szerzetesek által épített templomát és tornyát, mint levelezőnk írja, nagy költséggel restaurálták. A templom boltozatát ékesített freskók a renoválásnak áldozatul estek. Ma már csak az egykori Pálos-kolostor, most a kir. járásbíróság helyiségül szolgáló antik épület lépcsőházának egyiket boltozati fülkéje és a rokkokó stílusban épült oltároknak falékességei őrzik a műremek számba menő épület eredetiségét.

(Az elégtelen vizsgálat jutalma) Sz... varannai járásbeli községben esett meg a furcsa história. Az elemi iskolai tanulókkal tartották a szokott záró vizsgálatot, a reményteljes szülék nagy számának jelenlétében. Az eredmény általában rossz volt. Hogy kin mult ez, a tanító hanyagságán vagy a tanulók hájfején, tudósítónk nem írja. Elég az hozzá, hogy a cenzorként jelenlévő r. kath. főtisztelendő ur látva, hogy a gyerekek még a kis-kátéből sem tudnak egy krükköt is: a nebulókat irlgalmatlanul megnáspárgolta.

(Végtárgyalások) A jövő héten a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra a kir. törvényszéknél: *junius 30-án*. lopás büntetével vádolt Cs. Fodor Károly s társai bűnügye és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségével vádolt Nagy Pál István bűnügye; *július hó 2-án*: szándékos emberölés büntetével vádolt Fábiny Bendó János bűnügye; *július 3-án*: rablás büntetével vádolt Koczák György bűnügye, idegen ingó dolog rongálásával vádolt Góczy Zsigmond és okirathamitással vádolt Romács János bűnügye.

(Gizela. Kiházasító egyesület Bécsben) A Gizela főhercegnő ő Fensége védnöksége alatt álló bécsi kiházasító egyesület igazgató választmányja elhatározta, hogy *Mária Valéria* főhercegnő menyegzője alkalmából öt-öt szegény menyasszonyt 300, 200 és 100 ftnyi hozományi segélyben, összesen tehát *tízszöt* szegény menyasszonyt 3000 ftnyi hozományi segélyben azon föltétel alatt fog részesíteni, hogy lakadalmukat lehetőleg a fősége: királyleány nászünnepe napján tartásák. Hozományi segélyért való bélyegmentes folyamodványok Bécsbe az egyesület igazgatóságához (I. Adlegasse 4. sz.) f. évi július 15-ig intézendők. A Gizela-egyesület keretében működő *»Szegény leányok kiházasítására szolgáló alap«* ez évre 10,000 ftnyi összeg fölött rendelkezvén, a fentemlített 15 hozományi segélypénzen kívül még sok szegény menyasszony fog hozományi segélyben részesítenni. Az erre vonatkozó s a szükséges mellékletekkel ellátott bélyegmentes folyamodványok az egyesületi igazgatósághoz f. évi augusztus hó 15-ig intézendők. Egyenlő minősítés mellett azon folyamodo szegény menyasszonyok előnyben részesülnek, kik egyszer a Gizela egyesület tagjai voltak és kiknek gondviselői elszegényedtek; továbbá az osztrák vagy magyar állami vagy hadseregbeli szolgálatban állott egyének leányai vagy árvái és végre *arvák* általában Bővebb írásbeli felvilágosítást ad a *»Gizela-egyesület«* igazgatósága.

(Révész Imre táncantit) több szülő felkérésére folytán újabb tanfolyamát, a *»Magyar Király«* vendéglő udvari tánctermében folyó évi július hó elején ujtja meg. Beiratások lakásán, *Kazinczy utca 514. szám* alatt, fogadtatnak el.

(Egy jó házból) való jó magaviseletű *fiu* *Wiss Keresztély* czukrászdájában tanoucul fölvéttetik.

Előfizetőinket figyelmeztetjük, hogy a félvé lejárt, kegyeskedjenek előfizetéseiket megújítani, a hátralékokat pedig beküldeni.

A *»Pesti Hírlap«* a magyar olvasó-közönség kedvenc lapja, azzal a hírral lepi meg előfizetőit, hogy a jövő félvé folyamán rendkívüli díszszel kiállított naptárt fog nekik karácsonyi ajándékkul küldeni; oly naptárt, melynek bő szépirodalmi részét legjelesebb írónk szolgáltatják a régi és az új gárdából s mely tulajdonképen naptári részével is felül fogja múlni az eddig megjelent összes hasouló évkönyveket és bolti ára legalább 1 forint lesz, míg az előfizetők kivétel nélkül díjtalanul kapják meg. A másik nevezetes hír, melyet a *»Pesti Hírlap«* olvasóival közöl, hogy az új félvé elején megkezdí a hírneves *Élie Berthel* rendkívüli érdekes legújabb regényének közlését *»Feneketlen örvény«* cím alatt, mely regény kizárólagos fordítási jogát a *»Pesti Hírlap«* szerezte meg. A *»Pesti Hírlap«* ma már bel- és külföldi eredeti távirati tudósítók, valamint mulattató csevegések, válogatott tárcák, közhasznú közlemények tekintetében kétségtelenül az első helyet foglalja el napilapjaink közt s ára mindazáltal negyedévre csak 3 ft 50 kr., egy hóra 1 forint 20 kr., mely a *»Pesti Hírlap«* kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7.) küldendő, honnét mutatványszámokat is szívesen küldenek egész hétig ingyen és bérmentve.

Egyesületi és társas élet.

Nyilvános köszönet.

A s.-a.-ujhelyi kereskedő ifjak egyesülete által f. hó 18-án a Torzásokon a könyvtár-alap javára rendezett tavaszi táncmulatság alkalmával felülírtettek: Schön Sándor 4 ftot, Abonyi Zsigmond, Fekete Fidé, Frenkel Lipót, Frisch Herman, Grünvald Aladár, Grünspan Herman (Vily), Glück Simon (R. Bányácska), Halász József, Hell Adolf, Herczog Lipót, Kornfeld Mór, Lefkovits Ignác, dr. Rosenberg Bernát, Róth Bernát, dr. Szepessy Arnold, Szántó József (Csörgő), Schön Áron és Wilhelm Henrik urak 1—1 ftot. Adakoztak: Davidovics Adolf (Kazu), Landesmann Miksa, ifjabb Reichard Gyula, Róth József, Valler József és Weis Zsigmond urak 1—1 ftot.

Fogadják a nemes adakozók, valamint a vmegyetekek főjegyzője és a város tek. főbírája, végül mindazok, akik a rendezőséget támogatni szívesek voltak, az egyesület nevében hálás köszönetemet.

S.-a.-Ujhely, 1890. június 19.

Reichard Ármán,
egy. pénztárnok.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XIX. Hudra János k. r. tanártól.

Mint kiváló mozzanat és emlékeztető méltó esemény szerepel nemcsak Zemplénvármegyében, de intézetünk történetében is Majláth Antal gt.-nak, a főispáni székbe történt beiktatása 1830-ban. Mielőtt székét elfoglalta volna, tiszteletére a vármegyéből egy küldöttség sietett Budára.

E küldöttségnek egyik tagja volt Tamásy József igazgató is. A küldöttség jun. 7-én tiszteltetett a főispánnal, a budai várban, hol Dókus László, vármegyei főjegyző, ékes szavakban tolmácsolva a vármegye örömet s magasztalva a kitűnő férfi érdemeit. Válaszában Majláth gt. kijelenti, hogy szívének minden dobbanása valamint eddig, ezután is a haza javára, a közjóra lesz irányozva.

Aug. 4-én történt az ünnepes beiktatás Majláth gt. személynök által. A székhelyre való bevonulás a vármegye előkelőségének fényes bandériuma, s a vármegye fiaiból álló, diszkiszerűtül kiegészült dílmeghúzó, részvételével történt. A bandériumot Lassus János br. vezette és üdvözölte a főispánt a határnál. Zeneszó és mozzarak durrogása s megszámlálhatatlan diszes fogatok kísérete mellett vonult a vármegye házára. Előbb a város nevében Pólya Ferenc, városi főjegyző üdvözöl; a felállított diadalkapunál Vay Miklós br., majd Dókus László, a vármegye nevében. A különféle deputációk között megjelent a gimn. igazgató is, a tanári kar és a kollégium konviktorai élén, s nem közönséges szónoki beszéddel üdvözölte az ünnepeltet, kinek a meghatottságtól könnyek pergették szeméből. Visszaidezte lelkében, ifjúkori emlékeit, midőn konviktusunkban bátyjával, Jósseffel, együtt, öt éven át oktattatott a vallás, a haza s a tudományok szeretetére, s mindannak követésére, melyeknek összefoglalója a szép, jó és igaz fogalmakra vezethetők vissza. Lelkesült szavakkal vallá magát a rend tanítványának s oly nagy hála érzi magát kötelezve, a mit sohasem fog kellőleg megszólalhatni. A legnagyobb kegyelettel emlékszik meg tanáraitól, kik őt gyengéden szeretették, gondosan ápolták s nagy buzgalommal oktatták; csak is annyi jó akarat mellett válhatott azzá, a mi. Érti, hogy képtelen annak kifejezésére, mily hálával tartozik rendünknek s e hálát haláláig hűen megfogja őrizni szívében. — Estve a város fényesen ki volt világítva, különféle transzparentek és s legkülönbözőbb feliratok emelék az ünnepség jelentőségét. Ez alkalommal két versezet által is kifejezték a piaristák hódolatukat. A latin az igazgató tollából mézként folydogált, magyarul pedig Tóth Lajos 6-ik oszt. tan. készítette. Igazi örömmünk csak akkor vált határtalanná, midőn hivatalos dolgai elvégzése után házunkat és gimnáziumunkat meglátogatta. A gimn. küszöbén a direktor ékes latin szóoklaltal fogadta; az iskolában Barkóczy Ferenc br. VI. oszt. tan. latinul, Marschalkó Leo IV. oszt. tanuló pedig magyarul üdvözölte. Itt újból meghatottan válaszolt a főispán; ismét feljűjtá szívében az itt kelle nesen elöltött ifjúveket; buzdítá az ifjakat a szorgalomra, munkára, a jámbor életre mert csak így fognak egykoron a királynak, szeretett hazánknak hasznára, a szülők, rokonok és barátok örömére válni. Tiszteljétek fiaim és szeressétek a tanári kart, kik oly sokat fáradoznak az ifjuság jólétéért. Távozásakor lelkesen megjelenezték.

1832. máj. 6-án tartá Palugyai Imre kassai püspök, installációját. Megjelentek tiszteletére Tamásy igazgató és Tóth Lajos tanár is. A rendes üdvözlésen kívül még 2 diszkolteménnyel t. i. egy latin és magyarul kedveskedtek házunk nevében az ünnepeltnek.

1840. jul. 28-án Szerencsy István, kir. személynök, Dókus László kíséretében látogató meg

intézetünket. Az igazgató a gimn. ajtajánál latinul üdvözölte, mire nyájas szívességgel válaszolt; kijelentvén, mily nagy tisztelet- és becsülésben áll a piaristarend a királynál s mennyit köszön e rendnek a haza. Az osztályba menvén egyik unokája: Horváth Imre, III. oszt. tan. által, magyarul beszéddel fogadtatott, ki a vendég távoztakor ismét magyarul beszédel mondott. A személynök nagy lelki örömmel hagyta el az intézetet.

1842. aug. 3-án Péchy Manó gr. látogatása van följegyezve, ki az intézet megtekintése után hosszasan időzött a könyvtárban.

1851. máj. 12-én Kunszt József, kassai püspök, kiszolgáltatta a bérmlás szentségét, mely alkalommal a kollégiumot és gimnáziumot meglátogatta. Hindy Mihály igazgató latin beszéddel üdvözli. Az ifjuságot a tudományok tanulására, jámborságra, erkölcsös életre buzdítja, hogy engedelmes jó polgárokká válhassanak.

1855. jul. 4-én Fábry Ignác, kassai püspök, a primás által kinevezett apostoli vizitator, jött Ujhelybe; részint hogy a bérmlás szentségét kiszolgáltassa, részint hogy a rendünkben minden áron sürgetett reformot keresztül vigye. Ez kifolyása volt Scitovszky János hg. primás elnöklete alatt még 1853. szept. 9, 10, 11. napjain tartott udvari káptalannak, melyet a primás IX. Pius parancsából hívott egybe, hogy a kegyestanítórendet szigorú reformoknak vessen alá. A gyűlés meg is tartatott, jegyzője volt Frichenfried József. Az egész reformáció, mely szigorú asketikus életre akarta szorítani a rendi tagokat, nagy ellenzésre talált; hatalmas argumentumok emelkedtek fel s napnál világosabban bizonyították, hogy a piarista rendnek nincsen szüksége semmi új törvényre; a rend, ha saját kitűnő konstitúcióját szem előtt tartja, az ifjuság vallás erkölcsös nevelésének hazaszeretettel párosult buzgalommal tesz eleget: nem szorul semmiféle reformra. Sőt Katona Dénes tollából erős ellenirat látott napvilágot, mely bebizonyítani iparkodik az egész intézkedésnek fölösleges voltát és a mi viszonyaink szerint ennek tarthatatlanságát. Miután ezen egész in'ezkedés politikai háttérből származott éppen úgy, mint már előbb az 1822-iki, midőn Rudnai Sándor, primás elrendelte, hogy az egyházi megyék székhelyén tartandó gyűléseken egy a világi, mint a szerzetes papság disziplináris ügyei tárgyalassanak. — A gyűlés határozatai reánk nézve papiron maradtak s érvényben sohasem voltak. Maga Fábry Ignác püspök is inkább csak a reáruházott szigorú köteleességnek kívánt megfelelni, mint a gyűlés határozatait komolyan megfontolni. Mint a s.-a. ujhelyi gimnáziumnak volt növendéke, nagyon jól ismerte a piaristákat, nagy kegyelettel volt a rend iránt, jól tudta, hogy a kényszerubbony nem az a diszólés, melyben a társadalom számára szabad és hasznos polgárokat lehessen nevelni. Alkalmitag meglátogató a intézetet, tiszteletére zene és pástorjáték tartatott. Utóbb, emléket megörökítendő, 500 ftos mis-alapítványt is tett egy évenként jul. 29-én mondandó sz. misére.

A sötét abszolút korszak letűnével 1860-ban házunk egy kis politikai ünnepségnek is volt a nuja, a mennyiben Andrássy Manó gr. főispánja és Komáromy József alispánja alatt a vármegyei értelmiség nagy ebédünkben hazafias gyűlést tartott.

1889. év tavaszán Molnár István főispán Ó méltósága, szept. 9-én pedig Bubics Zsigmond, kassai püspök Ó méltósága, Dessewffy Sándor kanonok (jelenleg csanádi püspök) Ónagysága kíséretében látogató meg az intézetet. Szívhez saólu buzdító beszéddel lelkesíté az ifjuságot kötelmei pontos teljesítésére, a vallás és egyéb tudományok lelkiismeretes tanulására, a haza és király szeretetére.

Az ujhelyi kegyes-tanítórendi ház tanári személyzete.

— Folytatás. —

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Nagy Vince, III. gr. t. Oszlányi Adolf, papn. II. elem. Glembay Manó, papn. I. gr. t.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1837/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1847/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1847/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1847/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1847/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

1847/8. Nagy Péter, hf. és ig. Podolay Menyhért, lelkiatya. Szép Lajos, I. hum. t. Sőtörty Zsigmond, III. gr. t. Palyó András, I. hum. t. Windisch Alajos, II. hum. t. Trittemer László, IV. gr. t. Lauringer József, papn. I. gr. t. Czeh József, papn. II. elem. t. Brezovszky Mihály, rendtárs. Nagy Péter, hf. és ig.

— Folyt. köv. —

Értesítés. A s.-a.-ujhelyi izr. statusquo-anyahtközség elemi népiskolájában az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: június 29-én d. e. 8—12-ig az első és második, d. u. 2—6-ig a harmadik és negyedik fuiszt. héber vizsgálata. Június 30-án d. e. 9—12-ig az egyesített első és második leányoszt., d. e. 3—6-ig az egyesített harmadik és negyedik leányosztály vizsgálata. Július 1-én d. e. 9—12-ig az első fuiszt., d. u. 3—6-ig a második fuiszt. vizsgálata. Július 2-án d. e. 9—12-ig a harmadik, d. u. pedig 3—6-ig a negyedik fuisztály vizsgálata. E vizsgálatokra a t. szülők és iskolabárátokat tisztelettel meghívja, S.-a. Ujhelyt, 1890. jun. 27. Friedlber Albert, iskolaszéki elnök és h. igazgató.

Iskolai vizsgálatok.

Több tanintézet, illetőleg iskola évi záróvizsgálatairól nyertünk értesülést és tudósítást, melyeket szűk terünknel fogva részben dióhéjba szorítva a következőkben adjuk:

Az évzáró vizsgák Ujhely tanintézetének legnagyobb részében, az utolsó két hét folyama alatt véget értek. Kellemesen tapasztaltuk több helyütt, hogy a tanítási ügyesség és jómodor mily szép sikereket tud kivívni. Ez alkalommal megjegyeztük, hogy az elemi iskolák vizsgái sokkal látogatottabbak, mint a gimnáziumban; pedig kétségbe vonhatatlan az, hogy a szülőknek, vagy más érdekelteknek megjelenése ily ünnepies alkalmaknál a tanulóknak csak jó hatása lehet. Leglátogatottabbak voltak a Karolina intézet vizsgái. A közönség zsufolásig töltötte meg a termet, sőt a folyosó egy részét is, különösen a kisdetek, a kedves óvodások záróvizsgáján, valamint az utolsó zongora- és énekvizsgán. A növendékek precíz játéka és összhangzó éneke élénken bizonyítja, hogy mind a zongora, mind az ének tanítása hivatott kezekbe van letéve. A műsorozatnak 30. pontja a legjobban sikerült; a szereplők tapsal lettek megjutalmazva. A program legkiemelkedőbb része volt a két szülő ének. Az elsőt, Raff »Nefeletjs“-ét, Splenberg Sarolta éneklé kellemes, lágy szoprán hangjával; a másikat, Berecz »Cigánydal“-át Neuwirth Vilma énekelte erőteljesen csengő, szép mezzoszopránal. Általában igen helyesnek tartjuk, hogy növevelő-intézetekben a kedélyképzés és izlés legfejlesztőbb eszközei, ide van érteve a rajz és kézimunka is, ugy kultiválnak, mint ahogy azt itt látjuk. — Ma d. e. és d. u. a ref. iskola növendékeinek van évzáró vizsgálata.

A sárospati ref. főgimnáziumban a közelebbi két héten tartattak meg az évzáró vizsgálatok; 16—18-án volt az I—IV. oszt., 19—20-án volt az V—VII. osztály vizsgálata, általában kielégítő eredménynyel. Az érettségi vizsga jun. 23—25 napjain tartott Fejes István egyh. gondnok elnöklete alatt, Csiky Kálmán dr. műgyetemi tanár, mint a közoktatásügyi kormány képviselője jelenlétében. Az érettségi vizsgálatok kevésbé elégitették ki a vizsgáló-bizottságot, amennyiben az ifjak f leletei általában csekély szorgalomról, könnyelmű készültségéről tanuskodtak. Az eredmény épen e miatt, az hogy 36 vizsgázó közül csak 23 nyilvánított érettnék (közülök egy sincs jeles), 13 pedig visszavetett, és pedig 2 egy évre, 11 szeptemberre. Az akadémián a kollokviumok, alap és államvizsgálatok 30-án érnek véget; a kapláni és papi vizsgák 16—20-án tartattak.

A legyebényei rk. népiskolában f. hó 23-án tartott záróvizsgálaton a népnevelés iránt való érdeklődésről tett tanu-ágot Zalay Andor legyebényi földbirtokos azon nemes tette, hogy a szorgalmas szegény tanulókat közt pénzbeli adományt osztatott szét. Az igen tisztelt fiatal ur, boldogemlékeztető atya fenkölt gondolkozású öröklé, s csak hálával lehet a község azon uri család iránt, melynek tagja a népnevelés ügyét szívén viseli és a haladás előmozdításában tettleg óhajt részt venni.

Vécseről is vettük a tudósítást, az elemi iskola kitűnő eredménynek jelzett vizsgálatáról, mely f. hó 22-én tartott meg. Az érdekelt szülők nagy számán kívül jelen voltak a vizsgálaton Hoyos Sándor gf., Molnár Béla, Obláth Mór dr.,

Spilenberg József, Fesztory József gk. lelkész és iskolai igazgató. Örömmel emeljük ki a kapott tudósításból, hogy a tót anyanyelvű szülők gyermekei kifogástalan magyarsággal mondtak el feleleteiket és a hogy azt értik is: bizonyosságul kívánatra elmondták ugyanazt tótul is. A főérdem hogy az iskola magyar nyelv dolgában ilyen példás eredményt ért el: Fesztory József igazgatóé, mivel az elismerés és dícséret méltó játalmában osztoznak Puky Endre és Hodobai Ernő tanítók. A jelenvolt urak a gyerekek közt tetemes pénzajándékot osztottak széjjel.

A bolyi róm. kath. iskolában a folyó tanévet bezáró vizsga Ssepessy Ede kerületi esperes és iskolafelügyelő s az érdeklődők nagy számának jelenlétében f. hó 22-én ment végbe. A növendékek által a különféle kérdésekre adott hangos és határozott feleletek, mint tudósítónk írja, tanus kodnak arról, hogy Horkay Gyula r. kath. tanító a modern pedagógiának lelkiismeretes és szorgalmas követője.

Töke-Terebes, 1890. június 21.

Folyó hó 20-ika mezővárosunk tanügyi évkönyvében epochális napot fog képezni. E napon ugyanis d. e. 10 órakor egybegyűlt a terebesi értelmiség az ezen alkalomra szépen feldiszipított kisdedovó helyiségeibe, hogy lerója egyik köztisztelőnek és szeretetnek örvendő tanítója iránti háláját s kitüntető elismerésének nyilvánosan is adjon kifejezést. Makranczy Károly tanító volt az ünnepelt férfiú, kinek tiszteletére maga Andrassy Tivadarné gfnő ő méltósága is megjelenvén, magas jelenléte által nagyban fokozta az ünnep fényét.

A derék tanító ugyanis minden évben párját ritkító vizsgálatot szokott tenni a vezetése alatt álló iskolai növendékekkel, — de ez idén a bámulat legnagyobb fokára ragadta a vizsgálatra egybegyűlt publikumot; mert alig 6 hónap alatt (kanyaró és mindenféle hurutok miatt többször huzamosabb ideig szüneteltek az előadások) várokozason felüli eredményt mutatott fel. Öröm volt hallgatni a tót anyanyelvű iskolások tiszta magyar feleleteit. Osztálya jeles volt ez idén, a szó legszorosabb értelmében; talpraesett, értelmes feleleteket hallottunk minden tantárgyból és minden gyermektől, úgy, hogy a vizsga végén zajos „éljen”-ekben tört ki a meglegedett szülők örömyilvánulása. Ebből kifolyólag nyomban a vizsgálat megejtése után elhatározatott: hogy e min-ta tanítót, e ritka gyermekbarátot, kinek legkedvesebb foglalkozása a gyermeknevelés s ki a tan-ügy terén már 18 esztendő óta kora reggeltől késő estig kötelességén felül fáradozó szorgalommal munkálkodik Terebesen, az őszinte elismerés kitüntető babérjával felfogjuk koszoruzni. S ezen egyhangulag elfogadott határozat csakhamar tetté érelődött. A méltóságos grófné ismert bőkezűsége s a hálás szülők szives adakozása lehetővé tette, hogy Makranczy tanító úr f. hó 20-án egy művészi kivitelű dúsan aranyozott ezüst író eszköz garnitúrával (benne 5 db. tárgy), mely nagy bárony tokban elhelyezve egy hozzá való asztalkán a kisdedovóban közszemlére kitétetett — meglelt ünnepélyesen ajándékozva. Az átadást megelőzte Duka Ilona végzett növendék tárgyhoz szóló, szépen elmondott alkalmi beszéde, melyre az ünnepelt tanító a meghatottság remegő hangján megköszönte a nem remélt kitüntetést úgy a grófné ő méltóságának, valamint az összes szülőknek s ünnepélyesen kijelentette: hogy ezentúl is kizárólag hivatása nemes ügyének akar élni; mire bucsút vett az intézetből távozó növendékektől s az ünnep, lelkes „éljen”-ek közt véget ért.

Adjon a magyarok Istene sok ilyen derék tanítót a hazának s akkor bátran el fogjuk mondani hogy: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Duka Albert, földbirtokos.

CSARNOK,

Ardón.

Belénk ütött a rend. Alig, hogy a finác ki-becsült a korcsmádból, rideg alaposággal bizonyítva berubrikázott papirosaival azt, hogy mennyivel fizetél kevesebb adót a kellenél — amiért aztán ki is tette a szürödét az édes magadéból jó olcsón (ha már ingyen nem tehetted), most meg a nyakadba kommasszállják a szóke Bodrogot keszegeivel együtt, és eltelekkönyveznek halas-urnak (ad vocem földes ur.)

De mekkora a különbség a két eljárás között. Amott szeszről volt szó de szomjan maradtál. Itt vizet prédikálnak, de bort iszunk. Amott alapos de annál unalmasabb finác portentumok disputáltak el tőled amid volt, itt meg, a kedélyes vármegye szeretetreméltó elokvenciával tesz meg (hal) pénzes emberré. És aztán ne tartsuk a centralistákat rossz izlésű embereknek!

Nyilván ilyesmit gondoltunk mikor ma egy hete delután az ardói bodrogpart százados tölgyei alatt megállott négy ujhelyi fiáker, s kiszállott belőle az a vig társaság amelyik Filip(i)-nél volt találkozendó.

Pompás tanya várt reánk.

A terebélyes cserfák alatt hevenyészett feynyüdeszka asztalon glédába állottak a jóféle nedüvel telt flaskók, amelyek nyilván a földbe félig beásott potrohos hordóból várták kiegészítetésüket. Odébb ropogott a máglya, körülte, neki gyürkőzött kipirult szakácsné szorgalmatoskodott a megfelelő kezelő személyzettel, kívánatosra aprózva egy kövér borju java részeit. A három lábas kiadó öblü öntött vas kondér fekete lett, amelyből a hagymás zsir sercege és étvágy csiklandozó párázata egyeledett az erdei levegőbe. Oldalt meg a cigányok pengették a kivánt öszhangba hurjaikat. Szóval hatalmasan öszvegött minden s a fentebb vazolt „csendéletet” a felmulhatlan szives látás kedélyt felvillanyozó derije élenkítette. Csak... mert hát nincs teljes boldogság a nap alatt, — beborult az égálja felettünk, és az első kvaterka után hatalmas záport öntött a nyakunkba.

Elő került csurapé, pléd, esernyő, — elszéledtünk szanaszét, ki gyékény alá, odvas fába, fiákerbe, szóval ki hová tudott, a cigányok gyékény alá rejtették a „sersámot” — s mindnyájan előszedettü időjós-lási tehetségeinket biztatva egymást a mosolygó égbolttal, a verő fényvel, amely — dhajtásunk szerint — ha késik is, de nem mulik. Hanem hát kénytelenek voltunk retirálni. Mert bár a vehemens zápor sűrű isten nyilával együtt hamar elvonult felettünk, de a szürke égbolt, a sűrűn szitáló esső csakhamar meggyőztek bennünket arról, hogy alaposan kicseppentünk Jupiter gráciájából. Mikor aztán láttuk, hogy több kettőnél, szives házigazdánk kiadta a jelszót, hogy „Ardóra,” kezdődött a futás. A félfövésű gulyás hus, a szeletekre metélt sódar, füstölt nyelv, hideg sült, és kárpáti turó- és egyéb jóféle elemőzsia csakhamar felpakkoltatt az alig megkóstolt fluidumokkal együtt, s mint a vert had siettünk fedél alá, amelyet Sänger barátunk garzon lakásában egy negyedórái lubickolás után megis találtunk.

Szó ami szó, hanem az ázott ember, — pláne ha olyan szabadban való mulatságtól mosdik el aminőnek a miénk ígékezett — kedélyét vesztí, s ennek hatása már már érezhető volt. Szídtuk az esőt amelyik kiöntött bennünket mint az ürgét és tisztogattuk magunkat a sártól. De amint megérkezett a hordó familiástól, s aztán nyomában a proviant vonat, kedélyünk égbolttján felvillámlott a jókedv szivárványa, s amint az „ázott sersám” elő került a fekete sereg hóna alól: menten kibékültünk az egész világgal.

Körül ültük urambátyámékat, mert hát olyan a mi társaságunk mint egy patriarkális törzs — a főnökök nélkül, már mint Etel, Lajos és Károly bátyánk, nincs teljesülés, nincs valóságos jó mulatság, legalább ujhelyi értelemben véve.

De azért sütöttünk halat is, még pedig oda kint a bodrogparton, az esső elálatával három halász huza nyásra a frissen fogott piros farku keszeget és tüzdelt körül a vígan pattogó paraszat, mi közben a társaság gyönyörködött — poharazzal egyben — az erdei látványban. Mert a nyáson sült hal egyik legnagyobb fűszere az, ha az ember sülni látja a halat s hozzá halja a halászok népies előadását a zizek néma lakóiról. „Van egy furcsa hal keremalásan akit úgy hinak, hogy »orsó hal« — más képen »barát halnak» is neveződik, mer mikor még a vízből kifogjuk is igen nagy legény — satt.”

Hogy izlett a nyáson sült hal, mutatja az, hogy ámbár »uzsonna« után volt a társaság, azért a 60 mond hatvan keszegeből egy se maradt.

Mikor aztán elteltünk a ritka szivességgel — úgy éjfél tájban — bucsút vettünk derék házi gazdánktól s szivesen látó társaitól — és haza fiákereltünk. És ezzel vége lett volna mindennek, ha Joszi és Emi barátaink meg nem szoknek vala és utól nem éri őket a nemezis — amit nem lehet elhalgatni.

Megszökni egy vidám társaságból bevett fogalmaink szerint némi rokonságban van olyan... ásitás félével amit az illető másnap restelleni is szokott, s amit csak fogyatékos egészségü cimborával bocsátunk meg.

Már a Joszi szokésán is fejte csóváltunk, mert kitartó bajnoknak bizonyult. Hanem Emike és megszökni, onnét ahol a szivesség nagy, az ital meg jó... hihetetlennek látszott; fel van ugyanis róla az emlékezetben jegyezve, hogy soha meg nem ugrott — kivéve mikor a goromba burkus Königrátnél megkergette. — És most mégis, — hja mondja valaki — vénül a legény, ezen feltevés ellen persze nagy volt a tiltakozás. Emike soha sem vénülhet meg.

Elég az hozzá, hogy mikor a néma hegynél hajtattunk, egy póru jár utas kompánia ácsorgott az ut szélén feldült járműve körül. Felfordult fazekas szekerre gondoltunk mindnyájan, a félhomályba látva az utszéli tömeget, pedig hát azok Emikéjék voltak — akik ez egyszer belátták azon arany szabály igazságát, hogy — lassan járj — tovább érsz.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar-francia biztosító részvénytársaság Beniczky Ferenc úr ő nagyméltósága elnökölte alatt f. é. június 21-én tartotta 10-ik évi rendes közgyűlését. A jelentés konstataja, hogy az intézet minden ágazatában nagy, egészséges s kiterjedt alapokon nyugvó üzlet felett rendelkezik. A társaság az elemi és léaleset-ágazatban 5.2 millió forintnyi, az életosztályban 0.9 millió forintnyi díjbevélet mellett, egy rendes lefolyásában hasznható üzletéről számol, mely csakis az átvett kockázatok lebonyolítása s az átvett vagyon-állag lelkiismeretes értékelése és a mult évben még felette magas költség-állag következtében eredményezte az ösmert veszteséget. A fennjelzett részthozó kockázatok immár teljesen lebonyolították, úgy hogy hasonló veszteségek a jövőben ki vannak zárva. Az igazgatóság a folyó évre a kezelési költségeket jelentékenyen leszállította s további megtakarításokat helyez kilátásba. Az igazgatóság teljes megnyugvással tekint immár a társaság üzletének zavartalan fejlődése elé, mely 9 millió forintnyi tüdőjékötelevény-állag és 20 millió forintnyi életbiztosítási tárca egészséges alapján, az erőteljes fejlődés minden tényezőjét hordja magában. Az igazgatóság programja egészen rövid: nyugodt, szolid, s takarékos üzletvezetés, technikai reformok utáni komoly törekvés, melyek a külszolgálatot hathatósabbá s ez által kevésbé költségessé teszik és pontos, előzékeny és lelkiismeretes kárrendezés. Az igazgatóság által ajánlott határozatok elfogadása folytán a veszteségek leírása céljából lebélyezett részvénytőke új részvények kibocsátása által a B. sorozatu részvénytőke eredeti magasságára 1.500.000 ftra kiegészítették s ez által a társaság biztosítási alapjai részvénytőkében 1.500.000 — tőketartalékban 151.687.87, kártartalékban 1.044.930.14, díjtartalékban 3.970.229.14, össz: 6.666.847.15-rugnak, melyek túlnyomó részben pupilláris értékekben és házakban vannak elhelyezve. Az új kibocsátás részvényekből 5.000 db. 500.000 fttal már el is van helyezve. A felügyelőbizottság felolvasás alá került jelentés hangszlyozza, hogy az 1889. évi számadási zárlatban eszközöit leírások és tartalékolások a legfokozottabb elővigyázat követelményeinek felelnek meg, s az elfogadásra ajánlott igazgatósági előterjesztése kapcsán a társaság viszonyai teljesen consolidáltaknak mutatják. Az intézetnek realis s teljesen egészséges alapon nyugvó további fennállása a mai közgyűlés által elhatározatott s biztosított. Nagy megnyugvással üdvözöljük e határozatot a biztosító közönség érdekében, melynek e társaság 10 éves fennállása óta a biztosítások körül tetemes könnyítéseket s olcsóbb díjtételeket nyújtott. Nemzetgazdasági szempontból az intézetnek jutott szerep fontossága mellett bizonyít a kártérítések címén kifizetett tekintélyes. összeg, mely a 10 üzletévben 46.236.8593 ft 37 kr-ra rugott.

HUMOR.

— Milyen nemű a kvaterka?
— Nőnemű.
— Miért?
— Mert a ban végződik, és mert a férfiaknak igen kedves.
— Hát kvinterka?
— Az is, csakhogy az vén nőnemű.

— Jancsi te! szólítja szenvedélyesen lutrizó inasát a gazdája — tégy arra a kályhára. Igenis, könyörgöm alásan. Hogy méltóztatik parancsolni: székő ternő? ámbó-ternő? vagy extrátó?

Napfogyatkozás volt. A ki iskola csillagász-tanára meghívta ismerőseit az „észleldébe,” hogy onnan szemléljék a napfogyatkozást. Mikor már az égi tüneménynek vége volt s épen távozni készültek, ért oda egy a meghívottak közül.
— Késő már — mondják a távozók.
— Nem tesz semmit, felel ez, jó emberem nekem a tanár úr, majd újra kezdí a kedvemért.

GONDOLATOK.

A boldogságnak pohara nem adatik tisztán fel senkinek.

Nincs oly bölcs ember, kit a bor meg nem bolondít.

A bor tüköre a szívnek. (Igazat mond a bor).

Akinek nem borja, nem nyalja.

Hosszú alku a házasság.

Adós embernek sokszor kell hazudni.

Áldott a sok kéz, átkozott a sok száj.

Ajándék-élvétel — szabadság-letétel.

(Régi magyar közmondások.)

HIVATALOS RÉSZ.

6/82. kp. sz. T. Zemplénvármegye központi választmányától.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő-választók-nak 1891. évre kiigazitott és betürendben összeállított ideiglenes névjegyzéke az 1876. XVIII. t. cz. 2. §-ának rendeletéhez képest az összes kerületekre nézve a vármegye-háza kistermében közszemlére kitétetik, az egyes községekre vonatkozó névjegyzék pedig minden nagy községnek és körjegyzőségnek megküldetik. A névjegyzékek a folyó 1890. évi július hó 5-étől július hó 25-éig közszemlére kitéve tartani rendeltetnek s azok ellen a folyó évi július hó 5-étől 15-ig az érdekeltek felszólamlással

élhetnek, július hó 15-étől 25-ig pedig e felszólalások ellen észrevételeiket az illető község előjáróságánál vagy körjegyzőségénél írásban beadhatják.

Az előjáróság, illetőleg körjegyzőség az írásban beadott felszólalásokat és ellen észrevételeket folyó évi július hó 26-án a központi választmány elnökéhez azonnal bemutatni kötelesek.

Felhivatnak egyszersmind azon választók, kik több választókerületben vétettek fel a névjegyzékbe, hogy azon választókerületet, a melyben jogukat 1891. évben gyakorolni szándékoznak, ugyanazon határidő alatt jelöljék meg, mert ellenesben csakis azon kerületben szavazhatnak, amelyben állandó lakásuk van.

Az 1874. évi XXXIII. törv. cikk 43., 44., 45., 46. és 47. §§-ai tájékoztató közölni:

43. §. Az előjáróság köteles ezen hirdetményt minden községben a szokásos módon közzétetni, a névjegyzékeket pedig, valamint a beadott felszólalásokat a kitűzött napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig, városokban és nagyközségekben a község házában, kisközségekre nézve a körjegyzőség székhelyén közszemlére kitenni, mely idő alatt azokat a községi előjáróság egy tagjának jelenlétében mindenki megtekintheti és délutáni 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

44. §. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat.

Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választókerületben, melyhez tartozó valamely község névjegyzékébe felvétetett, bármely jogtalan felvétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni.

A felszólalások írásban adandók be és egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

A felszólalónak kívánságára beadványáról térítvény adandó.

Ezen felszólalások beadásának határideje a névjegyzék nyilvános kitételét követő 10 nap.

45. §. A felszólalásokat mindenki megtekintheti s azokra a névjegyzék kitételének napját követő 20 nap alatt mindenki, ki a 44. §. szerint felszólalni jogosítva van, írásban észrevételeket nyújthat be. Az észrevétel minden beadványhoz külön adandó be.

46. §. A felszólalások és az azokra tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők és a szükséges okiratokkal felszerelve azon város vagy község előjáróságánál, melynek névjegyzéké ellen a felszólalás történt, kisközségekben pedig az illető körjegyzőnél nyújthatók be.

47. §. Az előjáróság köteles a felszólalásokat és észrevételeket külön sorrendben beiktatni s a záros határidő letelével az iktatókönyvvel együtt a központi választmánynak azonnal megküldeni, vagy azt, hogy felszólalás nem adatott bejelenteni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1890. június 23.

Matolai Etele, Dr. Margittai József,
alispán, központi választmányi jegyző.
mint a központi választmány elnöke.

340. sz./rend. 890. A S.-a.-ujhelyi j. főzolgabirójától.

Körözüvény.

Bodnár Mária férj. Mészáros Andrásné f. évi június hó 21-én Ladmóc községből nyomtalanul eltűnő, megkerestek a társhatóságok, hogy az alábbi személyleírás alapján hatóságuk területén nyomoztatni és feltalálása esetén hivatalomat értesíteni sziveskedjenek.

Személyleírása: termete alacsony, sovány; korá 30 éves; szeme fekete; szemöldöke szőke; orra és szája rendes; fogai épek; különö ismeretű jele nincsen; nyelvismerete magyar; ruhája: fején és nyakán kopott szürke kendő, kékes derék, kél: szoknya, világos kék kötő. Lába meztelen.

S.-a.-Ujhely, 1890. jun. 27.

Dókus Gyula,
főzolgabíró.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Értesültem, hogy rolam városzerte oly hírek keringnek, mintha bizonyos uzsora ügyeket kötöttem, illetve közzétettem volna. A midőn határozottan állítom és becsületekre fogadom, hogy sem ezen felszínre került, sem más uzsora ügyletekben soha a legkisebb részem nem volt, sőt mint ügyvéd tudva ilyenek létesítéséhez segéd kezdet sem nyujtok; kötelességemnek tartom azt is kijelenteni, hogy ezen híresztelések roszakaratu és vakmerő rágalmon alapulnak.

Kijelentem továbbá, hogy mihelyt sikerül kinyomoznom azon egyént, aki rólam ezen alávaló rágalmat elhintette, nem fogok késni ellene a rendelkezésemre álló eszközökkel fellépni, sőt ezentul a roszakaratu hír terjesztőt is számon fogom kérni.

S.-a.-Ujhely, 1890. június 28.

Dr Haas Bernát.
ügyvéd.

A fenti nyilatkozat kapcsán mi is kijelentjük, hogy uzsora ügyletekkel nem foglalkozunk, ennél fogva azon szájra kapott hír, hogy mi a felszínre került uzsora ügyletekben legkisebb részt vettünk volna — céltaloz és alávaló rágalmon alapszik.

S.-a.-Ujhely, 1890. június 28.

Haas Lipót,
Haas Fülöp.

Egész selyem nyomott Foulardok 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig
(körülbelül 450 különböző színben) öltözet és darabonkint
vámmentesen szétküld **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari
szállító) gyári depója **Zürichben.** — Minták póstafordu-
tával. — Lerelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

3703. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Dávidvágás községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 4-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvé nyszék 1890. év május hó 20 napján.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

3701. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Bánszka községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 3-ik napjának d. e. 9 órája a királyi törvényszéknél Major István kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi május hó 20-án.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

Tk. 1882/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sárospataki népbank mint szövetkezet végrehajtatónak Hankisz Károlyné szül. Bakó Erzsébet végrehajtható elleni 2951 frt 37 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő, Sárospatak város és határában fekvő, a sárospataki 251. sz. tjkvben 503. 504. hr. sz. a. foglalt belhely, és 86. ö. i. számú házból, (6941—62.) és 9163. hr. sz. alatti rét és szántóföldből Hankisz Károlyné született Bakó Erzsébetet illető $\frac{2}{6}$ -od részre az árverést 346 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi július hó 14-ik napján d. e. 9 órakor Sárospatakon a városházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának $\frac{10}{100}$ -át, vagyis 34 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ova-
déképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék, mint tkvi hatóságnál, 1890. évi május hó 6. napján.

Kolos,
tvszki bíró.

Hirdetmény.

A Kis Ruzska községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Raisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi június hó 17-én.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

3988. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Felső-Regmecz községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9 és 10-ik §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi aug. hó 4-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

4047. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Kis-Kázmér községben gyakorolt italméresi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 4-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

TARNÓCZY GUSZTÁV

a magas kormány 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlt
tűzoltószert-, fecskendő- és szivattyu-gyára
Budapest, V. kerület.

Gyárhelyiség: Külső váci út 1527. sz., irodahelyiség: Váci-körút 78. szám.
ajánlja a nm. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előirt mértékkel bíró,

Tarnóczy szabadamával ellátott

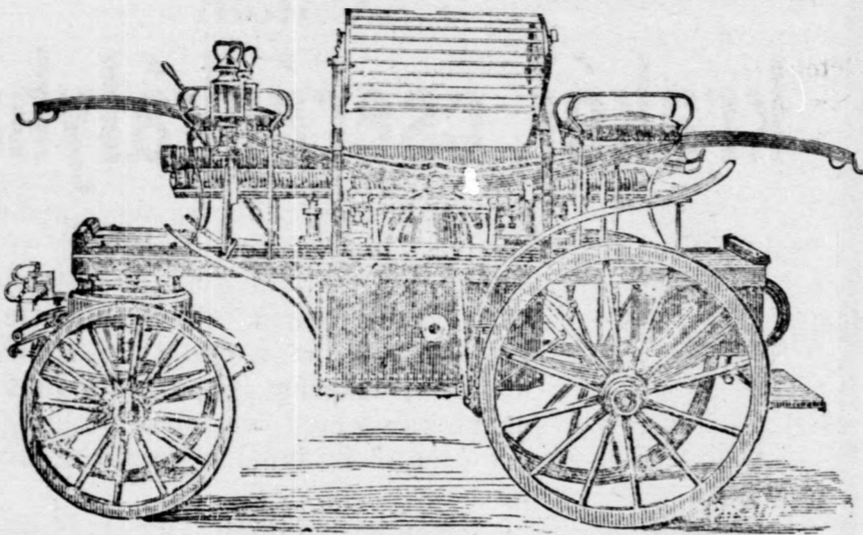
központi szelepszáró kengyeles tűzi fecskendőit,
minden mellékszerevelényekkel, melyek ugy szerkezetben, mint minőségben kitűnnek, és minden tekintetben a légujabb vivmányok magaslatán állanak.

kizárólag a magyar egységes csavarral ellátva.

Szervezendő tűzoltó-testületek számára szüséges felszerelések a legkisebb részletekig, nagyobb községek számára kocsis fecskendők, mozdonyok, hydrophorok előkocsival, vagy a nélkül, szerkocsik, tűz-és mászó létrák, valamint mentő- és védszerek kaphatók.

Kizárólag házi gyártmány.

5 évi
jótállás
10 évi
részletfizetés
mellett.

Nemkülönben ajánlhatom kis községek számára az **Omnia** vagy **targoneza**-fecskendőmet. — A nem magyar egységes csavarral bíró fecskendők átalakítás végett elfogadtatnak.

Egy gyakornok

fölvétetik **Molnár János** gyógytárában **Mádon**. Bővebb felvilágosítással fenti tulajdonos szolgál. 1—3.

Árlejtési hirdetmény.

A sárospataki állami tanítóképezdében a tanuló ifjuság élelmezése az 1890—91-ik isk. évre bérbe fog adatni. Áregységül azon összeg tekintetik, melyért hajlandó a vállalkozó egy növendék napi élelmezését elvállalni. A zárt ajánlatok **1890. július hó 6-ik napjáig** a sárospataki állami tanítóképezde igazgatói hivatalánál nyújtandók be. Biztosítékul készpénzben 200 (kétszáz) frt, vagy ez értékkel fölerő értékpapir melléklendő. A közelebbi föltételek (napi étrend, szerződési minta stb.) megtekinthetők az igazgatói irodában.

Sárospatak, 1890. június 23.

Dezső Lajos,
tkp. igazgató.

Málczán özv. Bernáth Dánielné 380 holdas szántó föld és rét, kényelmes lakás s gazdasági épületekkel kellően ellátott birtoka 1891. január 1-től bérbe adó. Bővebb fölvilágosítást ad

Klein Tivadar,
árvaszéki ellenőr.

516/1890. kj. sz.

Árverési hirdetmény.

Sztankóc község előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint községe területén a vadászati jog 1890. évi július hó 15-én megtartandó nyilvános árverésen hat egymásután következő évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Az árverelni szándékozók kéretnek a helyszínén megjelenni.

Kelt Sztankócson, 1890. jun. hó 24.

Balogh Pál,
körjegyző.

Koritkó János,
bíró.

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

3—3

Szerkesztők és laptulajdonosok:

OSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési árak: Egy óra 1 ft 20 kr. Egy negyedre 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még június hó foyamán

megjelenik a „BUDAPESTI HIRLAP”-ban **Stanley könyve** a legujabb afrikai utazásról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig mgjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap” az egész furdó-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhová utánuk küldi még akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalványon küldhető következő címen:

„Budapesti Hirlap” kiadóhivatala Bpsten, Kalap-utca 16.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelytt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termései aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett áron árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel
Róth Bernát.

8—10

4046. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az Kázas községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 3-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatalozobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Hammersberg,** elnök.

4048. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az Rátka községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi szeptember hó 5-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatalozobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Hammersberg,** elnök.

4572. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Legyes-Bénye községben gyakorolt italmérési jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi aug. hó 25-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. tvszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak, az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

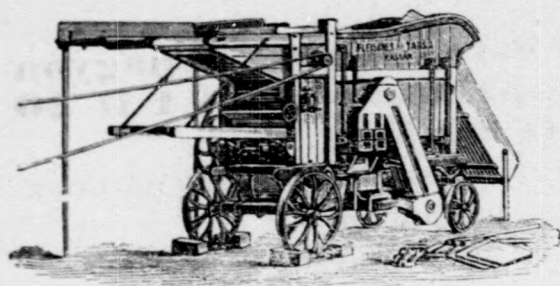
Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi június hó 20-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. **Hammersberg,** elnök.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje KASSÁN, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre, nevezeten:

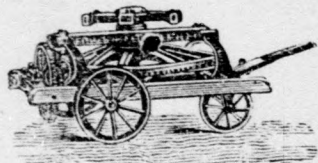

5-6

Cséplőkészületeit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra. Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait,

továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat, olajsajtókat és olajmag-pörkölköket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainkban jelentékeny készletet tartjuk állandóan s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál **S.-A.-UJHELYBEN.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Répatermelők figyelmébe!

Gróf Schönborn-Buchheim vasgyára Frigyesalván (Bereg megye), ajánlja három-féle nagyságu, bessemer aczélból készült

répa-kapait ugyiszintén **répa-kiemelő villáit**

fanyéllal vagy a nélkül.

Mintával és árjegyzékkel szívesen szolgál a fenti vasgyár felügyelősége.

7-10

Az erdő-bényei gyógyfürdő,

melynek rendkívüli gyógyerejű vize általánosan ismeretes, folyton a n. e. közönség rendelkezésére áll. Vasgálicztimsós tartalmu, igen erős vize biztos **gyógy- és enyhítő szer** zsongító és erősítő hatásánál fogva mindennemű **görvélykóros, csuzos és köszvényes** bántalmaknál, valamint **női betegségekben és bőrbajoknál**. Üde levegő, szelid éghajlat, **tüdőbetegek** menhelye.

Allandó főorvos és zenekar.

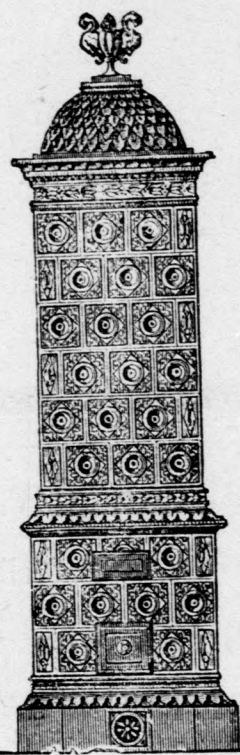
Kitünő ételek és italokról a legjobb minőségben és olcsó áron gondoskodva van.

A betegek kényelméről minden tekintetben gondoskodik és kívánatra nyomatott fűrdőleirást küld

Schvinger Sándor,
fürdő-bérlő.

Valódi

krakói cserépkályháimat

2-30

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan **tökélyesbítette**, hogy így, a már eddig is **kitünő minőség, szépség és páratlan jószágért** kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fenntarthassa.

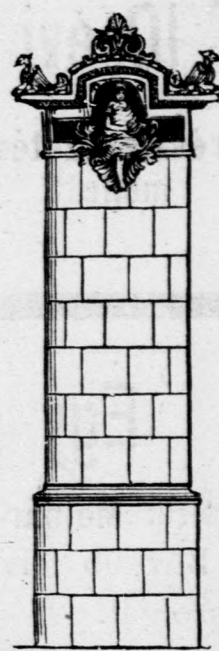
Sikerült továbbá, egy más ha sonrangu tiszta tűzálló (Chamate) agyag készítményeinek eladását átvenni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s **nem elegendő izléses kályhák helyett a másodosztályú fehér kályhákat** igen jutányos árakban szállíthatom.

Megrendeléseket kérek **Reichard Mór és fia** urak vagy **Thoman Vilmos** urhoz S.-a. Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

savanyuvize

Hazánk legkedveltebb

A MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

vegyelmezve dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.

Ő fensége József főherceg asztalán rendes itallul szolgál.

Kitünő szolgálatot, tess az emésztési zavaroknál.

Az évi elszállítás 2.000.000 palackok.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a lélegzési-, emésztési-szervek hurutos bántalmainál, hatásosan gyógyítja a Rhachitis-, görvély-, vese- és köszvénybajokat, ép ugy használható a tagok csuzos bajainál, gyermekknél meggyógyítja a tulságos gyomor-savany képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyuvíz a legkellemesebb ízű bir s borral használva igen nagykeletnek örvend.

Mindazon tisztelt fogasztóinak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógycélokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindulatában ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel

az **ÁGNES-forrás** kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerüzében, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.,

csász. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

WIRTSCHAFTER SAMUEL

Wgálszécsi lakos elfogadott, és Wirtschafter Márkus kassai lakos kibocsátott, biróilag megítélt 6000 forint váltókövetelés névértéken alul eladó. — Bővebb felvilágosítást a k'adóhivatalban.

8-10

Szaftalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr.
1 Ko
1 frt 50 kr.

Befed minden
előbbi
m á z t

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatásának, mivel a kell-metlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerültesse. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiké maga végezhesse a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörölhető, anélkül hogy elvonatné fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,

sárgasbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezzert egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emélfogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közép-nagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vizsgálni a edgő s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utánózzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K.

Berlin.

A valódi minőségben csakis Özv. Malártsik Györgyné üzletében kapható S.-a. Ujhelyt.